

ТЕСТУВАННЯ ЯК ФОРМА КОНТРОЛЮ ЯКОСТІ ЗНАТЬ СТУДЕНТІВ НА ЗАНЯТТЯХ ІЗ НІМЕЦЬКОЇ МОВИ

Юткало С.Ю., канд. пед. наук (Харків)

Проблема сучасної педагогічної діагностики результатів навчальної діяльності студентів стає все більш актуальною з точки зору подальшого вдосконалення навчального процесу у вищій школі. Мета статті – обґрунтувати теоретичні основи ефективності тестування та продемонструвати конкретні приклади різних видів тестів під час контролю якості засвоєння знань студентів на заняттях із німецької мови.

Закцентовано увагу на тому, що контроль у різних формах дає змогу виявити рівень засвоєння матеріалу за програмою навчання та опанування студентами відповідних практичних вмінь та навичок та з'ясувати недоліки і складнощі процесу навчання. Тестування як форма контролю дає можливість викладачу ефективно організувати процес моніторингу успішності студентів, забезпечує максимальну об'єктивність оцінки, скорочує час оброблення результатів, дає змогу статистично опрацювати матеріал та, таким чином, сприяє підвищенню якості контролю та засвоєння навчального матеріалу з німецької мови загалом. Проаналізовано переваги та недоліки використання тестового контролю. Визначено, що використання різних видів тестування під час вивчення німецької мови дає можливість викладачу своєчасно з'ясувати ступінь розуміння та засвоєння навчального матеріалу студентами, означити дієвість застосованих методів навчання й, за необхідності, скоригувати їх. Розкрито, що за допомогою тестів можна здійснювати всі види контролю: вхідний, поточний, рубіжний, контроль залишкових знань, підсумковий. Автором окреслено різні види тестів та сформульовано мету їх застосування, тобто доцільність використання того чи іншого завдання під час визначення рівня сформованості лінгвістичних компетенцій відповідно до навчальної програми з німецької мови. Презентовані конкретні приклади, які розміщені на сайті дистанційного навчання Національного аерокосмічного університету ім. М.Є. Жуковського «ХАІ». Тестові завдання містять різноманітні типи питань: тести множинного вибору, тести на встановлення відповідності, тести на визначення дійсності чи хибності тверджень, а також завдання з відкритою відповіддю. Підкреслено, що найбільш ефективними тести будуть у поєднанні з іншими видами контролю.

Ключові слова: контроль знань, лінгвістичні компетенції, тестування, якість знань.

Юткало С.Ю. Тестирование как форма контроля качества знаний студентов на занятиях по немецкому языку. Проблема современной педагогической диагностики результатов учебной деятельности студентов

становится все более актуальной с точки зрения дальнейшего совершенствования учебного процесса в высшей школе. Цель статьи – обосновать теоретические основы эффективности тестирования и продемонстрировать конкретные примеры различных видов тестов во время контроля качества усвоения знаний студентами на занятиях по немецкому языку.

Акцентируется внимание на том, что контроль в различных формах позволяет выявить уровень усвоения материала по программе обучения, овладения студентами соответствующими практическими умениями и навыками, определить недостатки и сложности, которые возникают в процессе обучения. Использование тестирования как формы контроля дает возможность преподавателю эффективно организовать процесс мониторинга успеваемости студентов, обеспечивает максимальную объективность оценки, сокращает время обработки результатов, позволяет статистически обработать материал и, таким образом, способствует повышению качества контроля и усвоения учебного материала по немецкому языку в целом. Проанализированы преимущества и недостатки использования тестового контроля. Определено, что использование различных видов тестирования при изучении немецкого языка дает возможность преподавателю своевременно выяснить степень понимания и усвоения учебного материала у студентов, обозначить действенность применяемых методов обучения и, при необходимости, скорректировать их. Раскрыто, что с помощью тестов можно осуществлять все виды контроля: входной, текущий, рубежный, контроль остаточных знаний, итоговый. Автором обозначены различные виды тестов и сформулированы цели их применения, то есть целесообразность использования того или иного задания при определении уровня сформированности лингвистических компетенций в соответствии учебной программы по немецкому языку. Представлены конкретные примеры, которые размещены на сайте дистанционного обучения Национального аэрокосмического университета им. М.Е. Жуковского «ХАИ». Тестовые задания включают различные типы вопросов: тесты множественного выбора, тесты на установление соответствия, тесты на определение действительности или ложности утверждений, а также вопросы с открытым ответом.

Ключевые слова: качество знаний, контроль знаний, лингвистические компетенции, тестирование.

Svitlana Yutkalo. Testing as a form of quality control of students' knowledge in German language classes. The issue of modern pedagogical diagnostics of the results of students' educational activity is becoming more and more relevant in terms of further improvement of the educational process in higher school. The article aims to substantiate the theoretical foundations of the effectiveness of testing and to demonstrate specific examples of various types of tests for quality control of students' knowledge acquisition in German language classes.

The article emphasizes that control in various forms allows identifying a level of mastering a material according to the curriculum and mastering the relevant practical skills and abilities of students and to determine shortcomings and complexities of the learning process. It has been found that tests are the most modern and the most common form of testing the acquisition of educational material in the teaching of a foreign language. The paper also analyzes the advantages and disadvantages of using test control. The use of different types of testing in the process of the German language acquisition allows the teacher to find out the degree of understanding and assimilation of educational material in students, to determine the effectiveness of teaching methods and adjust them. It is revealed that through tests it is possible to carry out all types of control: input, current, boundary, control of residual knowledge, final. The paper outlines different types of tests and formulates the purpose of their application, i.e. feasibility of using a task in determining a level of formation of different linguistic competences in accordance with the German language curriculum. The article presents specific examples, which are posted on the site of distance learning of the National Aerospace University "Kharkiv Aviation Institute", including various types of questions: multiple-choice tests, tests to establish compliance, tests to determine the truth or falsity of statements, as well as open-ended tasks. The author emphasizes that tests will be the most effective in combination with other types of control.

In conclusion, the use of testing as a form of control allows the teacher organize the process of monitoring student performance effectively, provides maximum objectivity of assessment, reduces processing time, allows statistical processing of material and, thus, improves the quality of control and assimilation of educational material for the German language acquisition.

Key words: knowledge control, knowledge quality, linguistic competences, testing.

Постановка проблеми. Сьогодні висуває нові вимоги до професійної підготовки майбутніх фахівців. Конкурентоздатність та спроможність легко інтегруватися в Європейський простір зумовлюють необхідність вивчення іноземної мови як важливого засобу міжнаціонального спілкування.

Саме тому зростає потреба у більш якісній підготовці лінгвістів у системі вищої освіти. Вдосконалення та розвиток навчально-методичного забезпечення відповідно до вимог часу – одне з найактуальніших завдань сучасної вищої школи. Ґрунтовні зміни в якості підготовки майбутніх фахівців можуть бути забезпечені не тільки істотним удосконаленням методів навчання, але і правильним та ефективним контролем якості засвоєних знань.

Оскільки вдосконалення та впровадження нових форм та методів навчання вимагають вдосконалення та введення нових форм контролю, можна сказати, що сучасна, правильно побудована та структурована система контролю сприяє покращенню якості підготовки молодих фахівців. Отже, проблема сучасної педагогічної діагностики результатів навчальної діяльності студентів стає все більш актуальною з точки зору подальшого покращення навчального процесу у вищій школі.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Аналіз наукових публікацій переконує в тому, що вже достатньо тривалий час проблема контролю та перевірки навчальних досягнень студентів з іноземної мови перебуває в центрі уваги багатьох дослідників. Зокрема, дослідження тестових технологій під час вивчення іноземної мови, класифікації тестів, використання лінгводидактичного тестування, а також теоретичних проблем тестування у навчанні іноземної мови досліджували такі науковці, як В. Аванесов, З. Бакум, Л. Банкевич, Л. Буданова, І. Булах, Н. Голуб, О. Горошкіна, Н. Дика, В. Дороз, Т. Донченко, С. Караман, О. Караман, В. Коккота, М. Пентиліук, В. Філатов, С. Фоломкіна, В. Holmberg, J. Clark, M.G. Moore та інші науковці.

Однак питання доцільності та ефективності впровадження інноваційних технологій під час контролю засвоєння знань на заняттях із німецької мови висвітлено недостатньо й потребує ґрунтовнішого аналізу.

Мета статті полягає в обґрунтуванні теоретичних основ ефективності тестування та наведенні конкретних прикладів різних видів тестів під час контролю якості знань студентів на заняттях із німецької мови.

Виклад основного матеріалу. Формуючи у студентів професійні лінгвістичні компетентності з німецької мови важливо здійснювати постійний моніторинг якості навчальних та розвивальних процесів під час попереднього та поточного оцінювання. Слід зазначити, що контроль, як дидактичний засіб управління процесом навчання, підкреслює М. Фіцула, спрямований на забезпечення ефективності формування знань, умінь і навичок, використання їх на практиці, стимулювання навчальної діяльності студентів, формування у них прагнення до самоосвіти. Також педагог підкреслює, що контроль у різних формах дає змогу виявити рівень засвоєння студентами знань

матеріалу за програмою навчання та опанування відповідних практичних умінь та навичок, а також з'ясувати недоліки і складнощі процесу навчання. Це допомагає своєчасно вносити необхідні корективи і регулювати процес навчання додатковими поясненнями, виконанням відповідних вправ тощо [8: 81].

Для отримання найкращого результату у навчанні викладачу необхідно під час організації та проведення контролю чітко формулювати завдання та користуватися розробленими критеріями оцінювання для певного рівня володіння німецькомовленнєвою діяльністю. Підкреслимо, що для визначення рівня володіння студентами лінгвістичною та комунікативною компетентностями треба контролювати рівень засвоєння мовленнєвих навичок та вмінь, таких як: слухо-вимовні, лексичні, граматичні, вміння реалізовувати мовленнєву діяльність у говорінні, аудіюванні, читанні, письмі з урахуванням лінгвокраїнознавчих та соціокультурних особливостей цих видів мовленнєвої діяльності.

Найсучасніша та найпоширеніша форма перевірки засвоєння навчального матеріалу під час викладання іноземної мови – тести. Останнім часом тести набули широкого розповсюдження. Використання різних видів тестування під час вивчення німецької мови дає можливість викладачу своєчасно з'ясувати ступінь розуміння та засвоєння навчального матеріалу студентами, визначити дієвість застосовуваних методів компетентнісно-орієнтованого навчання й, за необхідності, скоригувати їх.

Під час наукового пошуку встановлено, що організація і технологія проведення мовного тестування була запозичена з психологічних і педагогічних тестів. Так, термін «тест» уперше запровадив американський психолог Дж. Кеттел, а «тестування» (від англійського слова *testing* – випробування) для перевірки рівня знань, умінь та навичок учнів було використано Дж. Фішером у Великобританії у 1864 році [10: 373]. Підкреслимо, що галузь педагогічної тестології пройшла значний історичний шлях у своєму розвитку та широко використовується в США й у розвинених країнах Західної Європи, де набуто великий досвід практичного використання й опрацювання тестів у різних сферах діяльності.

Протягом останніх років педагогічне тестування в системі української освіти перебуває в стані постійного вдосконалення та є

предметом дослідження багатьох науковців, про що свідчить низка різних суперечливих дефініцій тесту. Зазначимо, що не існує жодного визначення, яке б беззаперечно поєднувало точки зору кожного з дослідників без уточнень чи змін. Головним протиріччям є те, що під сутністю цієї категорії розуміють тестування як процедуру оцінювання, тобто як метод дослідження, і тест як інструмент оцінювання – як засіб вимірювання.

Із метою усунення неоднозначного використання теоретичних основ будемо спиратися на визначення поняття «тест» (англ. test – перевірка, випробування, контрольна робота), що запропонована О. Ляшенком в «Енциклопедії освіти» – це сукупність завдань із певної галузі знань або навчального предмета, яка дозволяє кількісно оцінити знання, вміння, навчальні досягнення, компетентність учнів і студентів [4: 902]. Отже, у статті ми розглядаємо тест як систему спеціально підібраних тренувальних завдань, які дозволяють кількісно оцінити навчальні досягнення, тобто як інструмент, за допомогою якого проводиться процедура моніторингу якості засвоєних знань.

У ході аналізу наукової літератури було встановлено, що науковці вважають, що тестування спроможне більш об'єктивно контролювати засвоєння навчального матеріалу, порівнюючи з іншими традиційними методами контролю. Зокрема, Л. Клименко виділяє такі ключові переваги тестового контролю засвоєння знань, а саме: тестовий контроль спрямований на перевірку засвоєння ключових елементів навчального матеріалу; характеризується більшою об'єктивністю, усуває суб'єктивізм, скорочує час оброблення результатів; сприяє дотриманню єдності вимог; запобігає випадковості під час оцінювання знань; забезпечує сприйняття оцінки як об'єктивної; дає змогу статистично опрацювати матеріал [5: 111].

Існують стандартизовані та нестандартизовані тести. Стандартизований тест – це такий тест, який пройшов попереднє випробування на великій кількості атестованих та має кількісні показники якості. Серед найпопулярніших стандартизованих тестів із німецької мови, що визначають рівень володіння мовою, можна виділити такі, як KDS (Kleines Deutsches Sprachdiplom), ZD (Zertifikat Deutsch), ZOP (Zentrale Oberstufenprüfung), ZMP (Zentrale Mittelstufenprüfung) тощо. Нестандартизовані тести складаються безпосередньо викладачем відповідно до навчальної програми курсу.

Спираючись на наукову працю Л. Буданової, зазначимо можливість використання тестових завдань під час формування різних лінгвістичних компетенцій. Так, застосування тестових завдань під час мовленнєвої практики німецької мови дозволяє посилити та покращити комунікативні, лінгвокраїнознавчі та навчально-пізнавальні компетенції студентів, забезпечити нормативно-правильне та вільне володіння всіма видами мовленнєвої діяльності. Застосування тестових завдань під час вивчення граматики німецької мови дозволяє забезпечити формування у студентів умінь володіння основами морфології та синтаксису; формування вмінь граматично коректно формулювати усні та письмові відповіді монологічного та діалогічного мовлення [1].

З огляду на те, що метою контролю є визначення готовності студента до засвоєння нового навчального матеріалу наступного рівня та готовності застосовувати набуті знання для виконання певних завдань, контроль досягнень студентів із використанням тестування дає змогу забезпечити всі функції контролю, а також задовольнити вимоги, що висуваються до його якості. Зокрема, С. Фоломкіна підкреслює, що за допомогою тестів можна здійснювати всі види контролю, а саме:

- вхідний – для визначення початкового рівня підготовленості суб'єктів навчання. Визначення початкового рівня дає можливість викладачу планувати та формулювати пріоритетні напрямки подальшої навчальної діяльності;

- поточний – контроль сконцентрований на певному аспекті теми навчання. Допомогає відстежувати рівень засвоєння знань і вмінь студентів на практичних заняттях;

- рубіжний – контроль знань після завершення вивчення визначених тем (розділів) або наприкінці семестру;

- контроль залишкових знань – перевірка залишкових знань студентів та збереженості вмінь через деякий час після вивчення теми, розділу або курсу;

- підсумковий – екзаменаційний тест, який охоплює теми всього курсу. Зазвичай проводиться наприкінці навчального року або курсу навчання, має фіксований кінцевий результат та рівень засвоєння лінгвістичного матеріалу суб'єктами навчання [9: 77].

Зазначимо, що відповідно до кожного з вищевказаних видів контролю, підкреслює В. Філатов, застосовуються різні за побудовою тести:

- тести альтернативного вибору (вибір із двох варіантів);
- тести множинного вибору (вибір із кількох варіантів);
- тести на визначення дійсності чи хибності тверджень;
- тести на вилучення зайвого пункту тощо.
- тести на встановлення відповідностей;
- тести на закінчення фрази;
- тести на порівняння або зіставлення [7: 70].

Обґрунтовуючи теоретичні засади використання тестового контролю під час занять із німецької мови, зазначимо, що залежно від способу відповіді тестові завдання поділяють на: завдання закритої форми із запропонованими відповідями, з яких одна є правильною; завдання відкритої форми з вільно конструйованими відповідями.

Ґрунтовність засвоєння та рівень сформованості у студентів лінгвістичної компетенції відповідно до навчальної програми з німецької мови можна перевірити за допомогою закритих тестових завдань. Тестові завдання закритої форми складаються з трьох компонентів: інструкції щодо їх виконання; запитальної змістової частини; правильної відповіді.

До таких тестових завдань закритої форми належать:

- завдання альтернативних відповідей («правильно / неправильно», «так/ні»), які застосовують для оцінювання одного елемента знань з метою перевірки у студентів вміння правильно відтворювати набуті знання;
- завдання простого множинного вибору передбачають знаходження однієї правильної відповіді із запропонованих варіантів. Застосовуються з метою перевірки у студентів вміння характеризувати або знаходити спільне у явищах які вивчаються;
- завдання з множинним вибором, у яких кількість правильних відповідей не обмежена інструкцією. Застосовуються з метою перевірки у студентів вміння легко розбиратися в групі подібних суджень або явищ. Завдання з простим множинним вибором будують за принципами класифікації та кумуляції, а завдання з множинним вибором – відповідно до вимог принципів класифікації, кумуляції, циклічності, комплексності (поєднання принципів) [7].

До завдань відкритого типу належать завдання на відновлення послідовності або відповідної частини. У тестах цього виду варіанти відповідей не надаються, тобто тестові завдання передбачають вільну форму відповіді.

Тести відкритого типу поділяють на:

- завдання з пропусками;
- завдання на доповнення;
- завдання з короткою відповіддю;
- завдання у формі структурованого есе [9: 18].

До завдань із короткою відповіддю є особлива вимога: вони мають бути сформульовані так, щоб запитання вимагали короткої відповіді, яка зазвичай є результатом математичних розрахунків.

Презентуємо деякі приклади застосування вищезазначених тестів на заняттях із німецької мови спеціальності «Філологія» Харківського національного аерокосмічного університету ім. М.Є. Жуковського «ХАІ», протягом першого семестру першого року навчання, (рівень А1) лексична складова підручника «Themen neu 1», повний практичний дистанційний курс, який складається з 11 поточних та 2 модульних тестів, розміщено на сайті дистанційного навчання «Ментор» [6].

Так, питання на визначення дійсності чи хибності тверджень можливо вживати під час поточного тестового контролю з теми: «Наказовий спосіб дієслів (поважна форма «Sie»): 1. *Geben Sie mir die Kamera! (Falsch/Richtig)*; 2. *Schlafen Sie! (Richtig/Falsch)* 3. *Essen sie! (Falsch/Richtig)* 4. *Sie reparieren die Lampe! (Falsch/Richtig)*.

Використовувати тести множинного вибору можна під час поточного тестового контролю з теми: «Особові займенники», а саме: 1. *Das ist Angelika Wiechert. ___ kommt aus Dortmund. (Ich, Er, Sie, Ihr)*; 2. *Das sind Maja und Gottfried. ___ arbeiten zusammen. (Wir, Du, Ich, Sie)*; 3. *___ bin Studentin. (Wir, Er, Sie, Ich)*; 4. *Karl wohnt in Stuttgart. ___ will Deutsch studieren. (Sie, Ich, Er, Ihr)*; 5. *Die Autos sind toll, aber ___ kosten viel. (wir, Sie, es, sie)*; 6. *Was macht dein Hund jetzt? – ___ spielt. (Sie, Es, Ihr, Er)*; 7. *Ich habe 2 Kinder. ___ sind sehr nett. (Es, Wir, Sie, Ihr)*; 8. *Maria und Fritz sind meine Eltern. ___ liebe sie. (Sie, Er, Ich, Wir)*; 9. *Wollen ___ spazierengehen? (du, sie, Sie, er)*.

Також презентуємо приклад на встановлення відповідності між формами розповідних та питальних речень під час поточного

тестового контролю з теми «Порядок слів у простому розповідному і питальному реченнях»: *Sie spielt gerne!* – *Spielt sie gerne?*; *Er studiert Deutsch.* – *Studiert er Deutsch?*; *Wir wohnen zusammen.* – *Wohnen wir zusammen?*; *Sie sind zu Hause.* – *Sind sie zu Hause?*; *Wir gehen nach Hause.* – *Gehen wir nach Hause?*

Під час модульного тестового контролю № 1 з тем: «Часова форма Präsens», «Особові займенники», «Теперішній час дієслова “sein” – “бути”», «Вживання артикля», «Порядок слів у простому розповідному і питальному реченнях», «Наказовий спосіб (Sie)» можна використовувати завдання, де потрібно утворити речення, розмістивши його члени у правильній послідовності, а саме: *mir es sehr geht gut.* (*Es geht mir sehr gut*); *es wie euch geht?* (*Wie geht es euch?*); *von ihr seid was Beruf?* (*Was seid ihr von Beruf?*); *zusammen wir arbeiten.* (*Wir arbeiten zusammen*); *Sie froh sind gesund und?* (*Sind Sie froh und gesund?*); *zu er Hause studiert* (*Er studiert zu Hause*); *ist Bruder groß der* (*Der Bruder ist groß*).

Завдання з перекладу речень можна використовувати під час модульного контролю, наприклад, під час модульного тестового контролю № 2 з тем: «Утворення множини іменників», «Відмінювання іменників», «Präsens дієслова «haben»», «Артиклі», «Заперечення», «Присвійні займенники», а саме: *Я маю сестру, але у мене немає брата. У нас є собака, ми його любимо.* (*Ich habe eine Schwester, aber ich habe keinen Bruder. Wir haben einen Hund, wir lieben ihn*); *Мої батьки не працюють, вони подорожують.* (*Meine Eltern arbeiten nicht, sie reisen.*); *У мене немає домашнього завдання, я читаю мою книгу.* (*Ich habe keine Hausaufgabe, ich lese mein Buch.*); *Перепрошую! Скільки коштує ця пральна машина?* (*Entschuldigen Sie! Was kostet diese Waschmaschine?*); *Наша машина не червона, вона жовта.* (*Unser Auto ist nicht rot, das ist gelb.*); *Я ходжу до бібліотеки. Я читаю журнали та газети.* (*Ich gehe in die Bibliothek. Ich lese Zeitschriften und Zeitungen.*) тощо.

Зазначимо, що із метою всебічної перевірки знань студентів вищезазначені приклади тестів включають різноманітні типи питань: тести множинного вибору, тести на встановлення відповідності, тести на визначення дійсності чи хибності тверджень, а також завдання з відкритою відповіддю. Загалом тести орієнтовані на перевірку знання граматики мови. Ми вважаємо, що на початковому рівні надзвичайно важливо

розвинути саме вміння швидко та правильно будувати речення, дотримуючись граматичних норм та правил.

Висновки та перспективи подальших наукових розвідок. Імплементация нових методів контролю та оцінки навчальних досягнень студентів є одним з основних показників покращення якості сучасної системи вищої освіти. У ході опрацювання наукової літератури щодо використання тестових технологій під час контролю засвоєння знань з німецької мови встановлено, що науковці вважають тестування, як метод контролю, сучасним та раціональним вирішенням проблеми моніторингу якості освіти. З'ясовано, що його позитивні якості допомагають ефективно оцінити досягнення студентів, зробити це максимально об'єктивно і справедливо. Також використання тестів дає можливість реалізувати всі види контролю та відповідає основним його принципам. Наведені практичні приклади представляють собою завдання відкритого та закритого типів, до яких належить три основних типи тестів: тести множинного вибору, тести на встановлення відповідностей, тести на визначення дійсності чи хибності тверджень, завдання з короткою відповіддю. Отже, тестування як форма контролю дає можливість ефективно організувати процес контролю успішності студентів і забезпечує таким чином умови для підвищення якості контролю та засвоєння навчального матеріалу з німецької мови загалом.

Перспективу подальших досліджень вбачаємо в аналізі досвіду впровадження інноваційних технологій під час контролю у практиці закладів вищої освіти Європи.

ЛІТЕРАТУРА

1. Буданова Л.Г. Використання тестових завдань у процесі вивчення іноземних мов. *Вісник Харківської державної академії дизайну і мистецтв. Мистецтвознавство. Архитектура*. Харків, 2007. № 5. С. 11–14.
2. Гнедкова О.О. Дистанційні технології навчання у організації контролю знань самостійної роботи студентів мовних спеціальностей ВНЗ. *SWorld International periodic scientific journal*: зб. наук. праць. Івано-Франківськ: Вид-во ООО «Научный мир», 2016. Вип. 2 (43). С. 88–95.
3. Дараган Т., Тимошенко Н., Власюк О. Використання інформаційно-комунікаційних технологій у викладацькій діяльності. *Вища школа: науково-практичне видання*. К.: Знання, 2017. № 12 (161). С. 65–70.

4. Енциклопедія освіти / Академія пед. наук України, головний ред. В.Г. Кремень. К.: Юрінком Інтер, 2008. 1040 с.
5. Клименко Л.О. Зовнішнє тестування навчальних досягнень учнів. К.: Пляда, 2013. 128 с.
6. Сайт дистанційного навчання Національного аерокосмічного університету «ХАІ». *mentor.khai.edu*. URL <https://mentor.khai.edu/course/view.php?id=1884> (дата звернення: 14.08.2020).
7. Филатов В.М. Методика обучения иностранным языкам в начальной и общеобразовательной школе. Ростов: Информационно-издательский дом «Филинг», 2004. 314 с.
8. Фіцула М.М. Педагогіка вищої школи: навч. посіб. К.: «Академвидав», 2006. 352 с.
9. Фоломкина С.К. Тестирование при изучении иностранного языка. Иностранные языки в школе. М.: Просвещение, 1986. № 2. С. 16–20.
10. Holmberg B. The evolution, principles and practices of distance education (in German). Oldenburg: Bibliotheks-und Informationssystem der Universität Oldenburg, 2011. 173 p.

REFERENCES

1. Budanova, L.G. (2007). Vykorystannya testovih zavdan u procesi vyvchennya inozemnih mov [Use of test tasks in the process of learning foreign languages]. *Visnyk Kharkivskoi Derzhavnoi Akademii Dyzainu i Mystetstv. Mystetstvoznavstvo. Arkhitektura [Bulletin of the Kharkiv State Academy of Design and Arts. Art history. Architecture]*. Kharkiv, 5, pp. 11–14 [in Ukrainian].
2. Gnyedkova, O.O. (2016). Distanciyni tehnologiyi navchannya u organizaciyi kontrolyu znan samostiynoyi roboty studentiv movnyh specialnostey VNZ [Distance learning technologies in the organization of knowledge control of independent work of higher school linguistic students]. *SWorld International periodic scientific journal*. Ivanovo: Vidavnicтво ООО “Nauchnyj mir”, 2 (43), pp. 88–95 [in Ukrainian].
3. Daragan, T., Timoshenko, N. and Vlasjuk, O. (2017). Vykoristannja informacijno-komunikacijnyh tehnologij u vykladackij dijalnosti [The use of information and communication technologies in teaching]. *Vishha shkola [High school]*. Kyiv: Znannya, 12 (161), pp. 65–70 [in Ukrainian].
4. Kremen, V.G. (Ed.). (2008). *Enciklopediya osvity [Encyclopedia of Education]*. Kyiv: Yurinkom Inter [in Ukrainian].
5. Klymenko, L.O. (2013). *Zovnishnye testuvannja navchalnyh dosyagnen uchniv [External testing of students' academic achievements]*. Kyiv: Pleyada [in Ukrainian].
6. Sayt distancijnogo navchannya Nacionalnogo aerokosmichnogo universitetu “HAI” [Site for the distance learning of the National

- Aerospace University “KhAI”]. *mentor.khai.edu* [online]. Available at: <https://mentor.khai.edu/course/view.php?id=1884> [Accessed 14 Aug. 2020] [in Ukrainian].
7. Filatov, V.M. (2004). *Metodika obuchenija inostrannym jazykam v nachalnoj i obshheobrazovatelnoj shkole [Methods of teaching foreign languages in primary and secondary schools]*. Rostov: Informacionno-izdatelskij dom “Filing” [in Russian].
  8. Ficula, M.M. (2006). *Pedagogika vishhoyi shkoly [Pedagogy of higher school]*. Kyiv: Akademvydav [in Ukrainian].
  9. Folomkina, S.K. (1986). Testirovanie pri izuchenii inostrannogo jazyka [Testing while learning a foreign language]. *Inostrannye jazyki v shkole [Foreign languages at school]*. Moscow: Prosveshhenie, 2, pp. 16–20 [in Russian].
  10. Holmberg, B. (2011). *The evolution, principles and practices of distance education*. Oldenburg: Bibliotheks-und Informationssystem der Universität Oldenburg [in English].

Юткало Світлана Юрїївна, канд. пед. наук, старший викладач кафедри прикладної лінгвістики Національного аерокосмічного університету імені М.С. Жуковського «Харківський авіаційний інститут» (61070, м. Харків, вул. Чкалова, 17); e-mail: svetlana.yutkalo@gmail.com; orcid: <https://orcid.org/0000-0003-1303-9994>.

Юткало Светлана Юрьевна, канд. пед. наук, старший преподаватель кафедры прикладной лингвистики Национального аэрокосмического университета имени Н.Е. Жуковского «Харьковский авиационный институт» (61070, г. Харьков, ул. Чкалова, 17); e-mail: svetlana.yutkalo@gmail.com; orcid: <https://orcid.org/0000-0003-1303-9994>.

Svitlana Yutkalo, PhD in Pedagogics, Assistant Professor, National Aerospace University “Kharkiv Aviation Institute” (61070, Kharkiv, 17 Chkalova St.); e-mail: svetlana.yutkalo@gmail.com; orcid: <https://orcid.org/0000-0003-1303-9994>.